

Oslo Børs kl. 14.57

DN Logo

Meny

?

D2

Magasinet

Dagens avis

UNIVERSITETET I STAVANGER

Ragnar Tveterås , Bård Misund og Rune Dahl Fitjar
Ragnar Tveterås, professor, Bård Misund, førsteamanuensis, og Rune Dahl Fitjar, professor, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger

Innlegg

Urban skattejakt kan utarme distriktene

Oljeinntektene vil avta, og skattejegerne setter særskatt for naturressursbaserte distriktsnæringer i søkelyset. Kanskje bybedrifter kan tåle høyere skatt også?

Publisert: 21.11.18 — 20.47 Oppdatert: 5 måneder siden

Hvis naturressursbaserte bedrifter skal betale mye særskatt og mesteparten av skatten skal gå til statskassen i Oslo, så ligger veien åpen for en utarming av distriktene, skriver innleggsforfatterne. Her fra Lofoten Sjøprodukters oppdrettsmerder utenfor Bodø. (Foto: Mikaela Berg) [Mer...](#)

 [Leseliste](#)

Politikerne og finansdepartementets dyktige fagfolk er i gang med jakten på fremtidens skatteobjekter. Grunnen er at de enorme skatteinntektene fra petroleumsutvinningen vil falle i fremtiden.

Ragnar Tveterås, professor, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger

I skattejakten leter man etter «stedbundne» eller «immobile» skatteobjekter. Oppmerksomheten er raskt blitt rettet mot naturressurser og skatt på såkalt grunnrente eller ressursrente. I tur og orden fikk fiskeri, vannkraft og havbruk egne regjeringsoppnevnte NOU-utvalg for utredning av fremtidens særskatt for disse sektorene.

Fellesnevneren for sektorene som nå har fått søkelyset på seg, er at de har mange av arbeidsplassene og verdiskapingen ute i distriktene.

Perifere kommuner har fått føle at mektige sosioøkonomiske gravitasjonskrefter trekker bedrifter, arbeidskraft og kapital i mange andre næringer mot urbane strøk. De fleste av fremtidens høyproduktive vekstnæringer vil lokalisere seg i byer, fordi bare der er det store nok arbeidsmarkeder med ulike typer høyt utdannede arbeidstagere og nærhet til et mangfold av leverandører og kunder.

Bård Misund, førsteamanuensis, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger

[Mer...](#)

Men perifere kommuner kan ikke bare leve av turisme og offentlig sektor. De trenger også høyproduktive sektorer, og disse vil i stor grad være basert på naturressurser.

Artikkelen fortsetter under annonsen

Hvis naturressursbaserte bedrifter skal betale mye særskatt og mesteparten av skatten skal gå til statskassen i Oslo, så ligger veien åpen for en utarming av distriktene.

Fra 2013 til 2018, en periode da det ble stadig klarere at petroleumsskatter må erstattes, har den alminnelige skatten på overskudd blitt senket fra 28 til 23 prosent. Driveren er en internasjonal skattekonkurranse hvor mobile selskaper i urbane områder spiller nasjonalstatene mot hverandre og skviser dem. Manglende overnasjonal koordinering av skattepolitikken driver den generelle selskapsskatten

Rune Dahl Fitjar, professor, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger

nedover, men øker samtidig behovet for å skvise de sektorene som anses å ha lite mobil kapital.

Særskatt skal nå vurderes for lakseoppdrett. Det blir særdeles viktig å få kunnskap om den reelle internasjonale konkurransen og kapitalmobiliteten i lakseoppdrett, som kanskje er undervurdert.

Les også: 18 kroner per kilo laks er «ren gave»

Og dersom det først innføres en særskatt, hvilke forventninger skapes hos investorer om ytterligere økninger av særskatten i et land med fallende petroleumsskatt?

Hvordan sikrer man innovasjon og bærekraft i en av de få vekstnæringene til kystsamfunn?

Vi må ha en debatt om den fremtidige balansen mellom by og land i innkreving og fordeling av skatt. Det handler om rettferdighet, og å skape et robust fundament for arbeidsplasser og samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i distriktene.

Fallet i petroleumsinntektene gjør det nødvendig å snu alle stener for å finansiere velferdsstaten. Da er det naturlig å spørre om det bare er naturressursbaserte næringer i distriktene som skal betale en særskatt. Det er nok også urbane næringer som kan tåle høyere skatt ut fra en samfunnsøkonomisk effektivitetsvurdering.

[\(Vilkår\)](#)

Les også

- «Lakseskatt» er en god idé
- Skatt på mer enn en naturressurs
- DN mener: Når all avkastning av felles naturressurser havner i private lommer, er det noe som er galt